

HRVATSKA RIEČ

G. K. Državno Odvjetništvo u Zagrebu

Stiglo dne 4. 7. 13. sat. 2. 2. pod.

Primjer. nato. Pril.

PREDPLATA: Za ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU sa dostavom u kuću mjesечно K 1-25, godišnje K 15.—. Za INOZEMSTVO suviše poštarina. — Plativo I utuživo u Šibeniku.

POJEDINI BROJ 10 PARA.

God. IX.

VEČERNJI LIST
Izlazi utorak, četvrtak i subotu
Telefon br. 31. — Čekovni račun 71.049
ŠIBENIK, četvrtak 6. veljače 1913.

UREDNIŠTVO I UPRAVA „Hrvatske Rieči“ nalaze se u „Hrvatskoj Tiskari“ (Dr. Krstelj i drug). — Rukopisi ne vraćaju se. — Nefrankirana pisma ne primaju se. — Tisak „Hrvatske Tiskare“ (Dr. Krstelj i drug). — Vlastnik, izdavaatelj i odgovorni urednik JOSIP DREZGA.
OGLASI PO CIENIKU.

Broj 790

Između careva.

Putovanje posebnog kurira cara i kralja Franje Josipa s posebnim ručnim pismom za ruskog cara dogodjaj je od goleme važnosti. Štampa jednodušno priznaje, da je ovim korakom, sred oblačina na Balkanu, učinjeno veliko djelo za održanje svjetskog mira.

Princ je Hohenlohe stigao s kraljevim ručnim pismom u Petrograd dne 4. ov. mj. popodne. Na željezničkoj ga je stanici dočekao personal austrougarskoga poklarsarstva. U 3 sata popodne primio ga je u posebnu audijenciju car. Iza toga je princ dugo konferirao s ministrom vanjskih poslova Sazonovom i ministarskim predsjednikom Kokovcevom.

„Times“ doznaje iz veoma pouzdana vrela, da je sadržaj ručnoga pisma, što ga je princ Hohenlohe nosio u Petrograd, bio prijedlog o demobilizaciji. U upućenim se krugovima tvrdi, da će do 10. ov. mj. biti već sve gotovo i da će tada valjda početi i demobilizacija obih država.

Petrograd, 6 veljače. Posebni kurir Nj. Veličanstva Franje Josipa princ Hohenlohe posjetio je ministra izvanjskih poslova Sazonova, a zatim je primljen u audijenciju od cara Nikole. Audijencija trajala je više od jednog sata, a bila je vrlo srdačna. Car Nikola predao je kuriru svoj odgovor Nj. Vel. Franji Josipu.

Petrograd, 6 veljače. Princ Hohenlohe dejunirao je kod velike kneginje Marije Pavlovne. Na večer je bio na diplomatskom dîneru priredjenu od Sazonova.

Petrograd, 6 veljače. Princ Hohenlohe ostavlja Petrograd tek u subotu.

Bombardiranje Drinopolja.

Beograd, 6 veljače. U bombardiranju Drinopolja sudjeluje 40 srbskih topova.

Sofija, 6 veljače. Borba pred Drinopoljem traje svom žestinom. Predstraže obih ratujućih stranaka udaljene su između sebe samo 200 metara. U Drinopolju ima živežnih sredstava, ali je velika oskudica u materijalu za ogriev. Suvviše pučanstvo trpi u velike od disenterije. Brzobjavni spoj sa Carigradom prekinut.

Beograd, 6 veljače. Dvie gradske četvrti Drinopolja nalaze se u plamenu. Bombardiranje grada obavlja ponajviše srbsko topništvo. **Pronio se glas, da je turska posada u Drinopolju kapitulirala.** Tisuća turskih pješaka odmakla se prema iztoku. Jedan bugarski aeroplan bacio je u Drinopolje svu silu proglaša u kojima se pozivlje na predaju.

Obrana turske posade veoma je slaba, tako da je kapitulacija neizbježiva.

Carigrad, 6 veljače. Zapovjednik Drinopolja Šukri paša brzobjavlja, da su Bugari sasuli na Drinopolje 138 granata i 11 šrapnela, koji ubiše 11 a raniše 53 osobe, mnoge kuće postale plienom požara. Bombardiranje nastavlja se.

Carigrad, 6 veljače. Unatoč intervenciji njemačke carice Auguste, Bugari su uzkratili prolaz njemačkoj misiji Crvenog Krsta za Drinopolje.

Sofija, 6 veljače. Bugari su odbili predlog zapovjednika Drinopolja da se za strane podanike u Drinopolju obrazuje neutralna zvana.

Turska pripravna odstupiti Drinopolje.

Dopisnik „Neue Freie Presse“ javlja iz Carigrada: Tursko ministarko vječe zaključilo je u principu odstupiti Drinopolje,

ako Bugarska dozvoli, da se u Drinopolju nastani namjestnik kalifa, da štiti turske vjerske interese. Turska ipak hoće da počeka, kako će se okrenuti bojna sreća.

„Lokalanzeiger“ pak dobiva iz bugarskih službenih krugova, da bugarska vlada nema ništa proti tomu, da se imenuje za Drinopolje sultanov crkveni namjestnik. Ali — kažu — bugarsko-turski spor prikazuje se sasama naopako, jer se smatra pitanje Drinopolja jednom spornom točkom. Bugarska zahtjeva mnogo više. Nova medja mora ići 180 kilometara istočno od Drinopolja uz Midiju i Crno more do Rodosta k egejskom moru. Turskoj smije ostati samo Carigrad i Galipolje, ali zato će platiti veliku ratnu odštetu.

Rumunjska spremna za rat.

Iz Londona javljaju: Izvjestitelj „Daily Mirror“ boravio je ovih dana u Rumunjskoj te je opazio, da se Rumunjska velikom naglašću pripravlja za rat. Svi mostovi, željeznice i važnije ceste su čuvane. Posebno pak strogo čuvan je most preko Dunava. U Bukareštu govori se samo o predstojećoj vojni, na koju je pučanstvo već sasama pripravljeno. Kolozdori su puni vojnika, koji neprestano odlaze prema granici.

Rumunjski zahtjevi.

Bukarešt, 6 veljače. Zapisnik o pregovorima rumunjsko-bugarskim stigao je amo. Ponuda Bugarske nipošto ne zadovoljava, ali se smatra da bi mogla biti temeljem za nove pregovore. Sada se radi o povenjenju novih pregovora.

Venizelos u Beogradu.

Beograd, 6 veljače. Grčki ministar predsjednik, delegat na mirovnim pregovorima u Londonu Venizelos stigao je jučer amo iz Beča. Venizelos je još prije podne posjetio ministra predsjednika Pašića, a popodne bio je primljen od kralja. Nakon dejunera kod Pašića prosledio je za Sofiju, na brzobjavni poziv ministra predsjednika Gešova.

Proturski pokret među Arnautima.

Solun, 6 veljače. Poslana je jedna srbska kaznena ekspedicija, da uguši proturski pokret među Arnautima. Ova je ekspedicija uništila 36 arnautskih sela. (Rimski listovi bijahu primili iz Drača viest, da je ondašnje muslimansko i katoličko pučanstvo osnovalo ligu, kojoj je svrha, da odanle odagna Srbe. Liga razpoložuje sa mnogo oružja, municije i živeža, a doznaje se, da iza nje stoji jedna strana vlast).

Položaj u Carigradu.

Iz Carigrada javljaju: Grad ima prividno sasama mirno lice, ali u pučanstvu opaža se sve veće uzbuđenje. Veliko uznemirenje vlada osobito radi toga, jer je izostala od turske vlade najavljenja intervencija vevlasti kod balkanske sveze. Politički krugovi ipak još uvijek vjeruju, da će vevlasti posredovati, osobito ako bugarski napadaj na Drinopolje ne uspije, ali sve to ne umanjuje straha u pučanstvu. Mnoge obitelji već su pripravne na bieg u Malu Aziju, jer se šire viesti, da se glavna vojska na Čataldži neće moći dugo braniti. Vlada sasama tvrdo je uvjerenja, da na Čataldži ne će doći do nikakvih većih vojnih operacija, jer tlo pod puno mokro i bojno polje u velikom dielu pod vodom.

Buna u turskoj vojsci.

Sofija, 6 veljače. U turskoj vojsci na Čataldži došlo je do bune. Preko 500 vojnika bilo je ubijeno.

Talijanski brodovi u Dardanelima.

Carigrad, 6 veljače. Dva talijanska ratna broda dobiše dozvolu za slobodan prolaz kroz Dardanele.

Borba na Čataldži.

Carigrad, 6 veljače. Bugari upališe Izzedinskoj i druga mjesta na liniji Čataldže. Turske čete dale u potjeru, ali Bugari nije bilo više traga.

Bugari na Galipolju.

Atena, 6 veljače. Pod zaštitom grčkih ratnih brodova izkrcaše se bugarske čete kod Malitepessi na poluotok Galipolje.

Atena, 6 veljače. Na Galipolju došlo je do sukoba između bugarskih i turskih četa. Bugari su potisnuli Turke za 10 kilometara.

Carigrad, 6 veljače. Enver bey danas će na čelu galipoljskog vojnog zbora preći u ofenzivu proti Bugarlma.

Turski poraz.

Pariz, 6 veljače. „Matin“ javlja, da su Bugari u noćnom napadaju na Arnaukoj (blizu ušća Marice) zarobili 800 Turaka, među njima više častnika.

Skadar se predaje....

Rieka, 6 veljače. Zapovjednik Skadra poslao je u crnogorski glavni tabor u Grudi jednog parlamentarca te preko njega poručio da je pripravan sklopiti primirje te pregovarati o eventualnoj neutralnoj zoni. Major Vrbica i Pero Plamenac bijahu odaslati da Essad paši u Skadru priobče, da su Crnogorci pripravnici sklopiti primirje.

† Kardinal Nagl.

Kako nas je brzobjav obavjestio, dne 4. ov. mj. preminuo je u Beču kardinal-knez-nadbiskup dr. Nagl.

S imenom Naglovim spojeno je jedno drugo ime, koje dugo i dugo bilo na dnevnom redu: Ricmanje. Nagl je došao za biskupa u Trst kao nasljednik narodno mislećeg blagopokojnog Sterka. Nagl nije bio drugo do austrijski birokrat u biskupskom talaru te je medju Slovencima Trsta i okolice ostavio nemilih uspomena radi progona narodnog jezika.

Pokojni Nagl rodio se u Beču 26. studenoga 1855. Učinio je sjajnu, najvišu karijeru. Dosta da je bio bečanin. Nakon desetogodišnjeg djelovanja u svojstvu dvorskog kapelana bio je imenovan rektorom kolegija „Anima“ u Rimu, a 26. ožujka 1902. biskupom u Trstu. Dne 16. veljače 1910. imenovan je koadjutorom bečkog kneza-nadbiskupa kardinala Gröschke, a godinu dana kasnije postao je njegov nasljednik. Dne 2. decembra 1911. sam kralj postavio mu kardinalski šešir.

Lukacs o položaju u Hrvatskoj.

Jedan suradnik „N. Fr. Presse“ razgovarao je s ministrom predsjednikom Lukačem posljednjeg dana prošlog mjeseca na Semeringu o političkom položaju u Ugarskoj f Hrvatskoj. O tome čitamo u „Srbobranu“:

Što se tiče odnošaja u Hrvatskoj, rekao je Lukač, to se sada ne može govoriti ni o kakvoj promjeni. Vodje hrvatsko-srbske koalicije imadu krivo, ako misle, da se „namjerava mienjati dosadanji sistem.

Koliko je nama poznato, vodje hrvatsko-srbske koalicije nisu ni najmanje nestrpljivi u pitanju o promjeni sistema. Vodje koalicije čak ne drže, da bi se eventualnim dolaskom Tomašića i drugova na vladu promienio sistem. Nema sumnje, da je to gledište vodja koalicije poznato i ministru predsjedniku Lukaču, pa zato je on, i ako apostrofira vodje koalicije, svoju poruku namienio Tomašiću i drugovima, jer iz posebnih taktičkih razloga nije mogao da tu poruku direktno upravi na njihovu adresu. Viest, da bar za sada ostaje dosadašnji sistem, vrlo će se bolno dojmiti Tomašića i drugova, koji su u posljednje vrijeme bili razvili veliku akciju u Pešti, da ponovo dobiju vlast u ruke.

Dalje je ministar predsjednik govorio o zadovoljstvu naroda s režimom današnjeg komesara. U ostalom za sada se i ne misli na to, da se preduzimaju izbori za hrvatski sabor. Dok se situacija temeljito ne promieni i dok postoji opasnost, da će izbori donieti većinu, koja negira svaku zakonitu bazu, dotle neće biti izbora u Hrvatskoj.

Iz ove se izjave najbolje vidi, da je i mjerodavnim faktorima sasvim jasno, da narod u Hrvatskoj stoji za opozicijom. Kad to ne bi bilo, ne bi ih ništa ženiralo, da raspišu izbore u Hrvatskoj.

Medjutim. ovom prilikom moramo odbiti Lukačevu tvrdnju, da bi izbori mogli donieti većinu, koja negira svako zakonito stanovište. Da oduzmemo svaki izgovor za neraspisivanje izbora, naglašavamo, da je već samim paktom između hrv. srp. koalicije i stranke prava osigurana većina stranci, koja stoji na zakonitom stanovištu.

Članovi Tomašićeve stranke uvjeravaju u Pešti, gdje dodju, da će oni dobiti većinu, ako se ukloni željeznička pragmatika, odnosno, ako se, kako „Drau“ kaže, izčisti nagodba. Čini se, da ministar predsjednik nije nasio ovom uvjeravanju, jer bi se inače uklonila pragmatika i raspisali izbori. Od uklanjanja pragmatike ne očekuje ministar predsjednik „temeljitu promjenu situacije“, koja bi prema njegovoj izjavi omogućila raspis izbora.

U čem bi se medjutim sastojala „temeljita promjena situacije“ i šta bi u Hrvatskoj trebalo da nastupi, da se u sgarske strane može konstatovati takva promjena, to Lukač nije rekao.

Na koncu je Lukač porekao, da je već zaključeno, da se kr. komisar Cuvaj neće vratiti na svoje mjesto. Prema Lukačevoj izjavi, Cuvaj je na dopustu i pitanje njegova povratka zavisi „od prilika i od njegova zdravlja“.

Englezko-njemački odnošaji.

Balkanski rat pritište čitav kulturni svijet, koji zebnjom u srcu očekuje dan na dan, što će biti sutra. Nedvojbeno je svakako, da su iztočni zapletaji i balkanski rat veoma nepovoljno djelovali na evropske narode; pored velikih žrtava, socijalne biede i potoka proljevane krvi, te pustošenja mnogih krajeva, najjače se osjećaju teške posljedice ovoga rata na obćem gospodarstvenom području. Sve su to negativni učinci toga nemilog rata. Ali uza sve to pokazuje se i na drugoj strani jedan pozitivan učinak, a to je, da su se baš za vrijeme ovoga rata u velike poboljšali odnosi između Englezke i Njemačke,

Odnosi između ove dvije države bili su neko vrijeme „korektni“, nu kasnije je došlo do otvorenih neprijateljstava, koja su se očitovale u njemačkom zakonu o mornarici s jedne i u koncentrisanju englezke ratne mornarice u Sjevernom moru s druge strane. Kada je njemački parlament odobrio, da se obrazuje još jedna njemačka mornarica, da se izgrade novi nebojše, da se stare ladje prerade i da se rezervna mornarica drži u većoj spremnosti, zavladała je neka zebnja englezkom javnošću i službenim krugovima; englezki prvi lord i zapovjednik mornarice Curchill obuzet je bio velikim ljubomorom i tražeći od parlamenta naknadni proračun za mornaricu sasama je ozbiljno i naglašujući upozorio na opasnost, koja Englezkoj prieti sa njemačke strane. I ako Englezka ima svoje vitalne interese u Sredozemnom moru, ipak je lord Curchill naredio koncentrisanje englezke mornarice u sjevernim vodama. Pri tom je igrala glavnu ulogu englezka štampa. S dana na dan pisao je jedan dio te štampe o tajnim planovima Njemačke, o invaziji i još koječem i neprestance se podbadalo javno mišljenje protiv Njemačke. Sada su iznosili englezki listovi, da su se pokazale njemačke torpedače na englezkoj obali, sad su se vidjeli Zepelinovi zrakoplovi nad Temsom, a sad opet se je hiljadla njemačkih vojnika, preobučeni kao „kelneri“ i brijadži. Pravo su rekli Rimljani: *Gutta cavat lapidem non vi sed saepe cadendo* (Kaplja dube kamen, ne silom nego nadajući često) pa je i često opetovanje ovih senzacionalnih viesti bacilo baktil uzrujanosti, koji se je tako razširio, da se je moralo misliti, da između Londona i Berlina vlada toliko nepovjerenje, od kojega je samo jedan korak do rata.

Odkako je započeo balkanski rat, došli su ovi odnosi u drugu fazu i pošli su na bolje. Njemačka je doista pokojnog barona Maršala poslala na najodgovornije mjesto, u London, i povjerila mu jednu od najtežih zadaća, da izglati nesporazume, koji postoje između Niemaca i Engleza i da što više zbliži ova dva velika kulturna naroda. Nenadana smrt nije dala baronu Maršalu, da privede kraju svoju zadaću, nu njegov nasljednik sadašnji njemački poslanik na englezkom dvoru, knez Lihnovski, pošao je za svojim predšastnikom i sudeći po svim znacima jenjala je u velike — ako i ne posve — ona napetost, koja je vladala u julu i augustu prošle godine između Njemačke i Englezke. Englezko i njemačko javno mišljenje sve se više približuju i zaslaze u normalnu kolotečinu. Kod svih stranaka u Njemačkoj, pa i kod najvećih englezkih protivnika jednoga dijela staroniemaca, prevladava sve više umjerenost, a i kod englezkih listova opaža se veoma mlran ton. Istina, i danas se nadje u Englezkoj koji list — kao n. pr. „Times“, koji još i sada podbada javnost protiv Njemačke, nu nijedan nije u stanju povesti za sobom javno mišljenje.

Opća je želja, da se održi svjetski mir, a najsigurniji je put do toga sporazum između Njemačke i Englezke. One su pozvane u prvom redu, da učine most između trojnog saveza i triplentente. I uistinu, odkako je započeo rat, vidljivo su se poboljšali odnosi između Berlina i Londona, a da će ovo zblizjenje povoljno djelovati na daljnji razvoj događaja na Iztoku, o tom ne treba ni dvojiti. Uzdržanje svjetskog mira nužda je čitavog svijeta, osobito malih za velike događaje nepripravnih naroda.

Iz hrv. i slov. zemalja.

Odcjepljenje Rieke od senjske biskupije.

„Riečke novine“ upozoruju javnost, da je odcjepljenje Rieke od senjske biskupije gotova stvar i da se samo čeka zgodna prilika da se i u crkovnom pogledu odkine Rieku od Hrvatske. Biskupi su svi složni proti tome.

Naprotiv nadbiskup je koadjutor dr. uer izjavio jednomu novinaru, da mu je ništa poznato o tom, da bi se radilo otcijepljenju Rieke. On šta više ne vje- e u to, a kada bi se što o tom radilo, ralo bi biti njemu poznato, budući da senjska biskupija spada pod njegovu du.

Pobjeda opozicije u Djakovu.

U Djakovu su dne 4. ov. mj. bili avljeni občinski izbori. Pobjedila je orbena lista sa bivšim načelnikom dr. hwarzmaierom, radi koga je zastupstvo o i razpusteno.

Slovačke škole u Hrvatskoj.

Občinsko zastupstvo Stare Pazove za- alo je zemaljsku vladu za dozvolu po- pućuća slovačkih škola. Občinsko zastup- o spremno je doprinijeti iz vlastitih dstava za ustrojenje tih škola. Isto tako at će i više drugih slovačkih občina u vatskoj i Slavoniji dozvolu za podignuće vačkih škola. Veli se, da će vlada ovaljiti ovom zahtjevu.

ospodarski pregled.

stečajevi u Austro-Ugarskoj u mjesecu januaru.

Trgovačka kriza djeluje dalje, ako- em su izgledi nešto povoljniji. U januaru e godine bilo je četiri puta više ste- jeva nego lani u istom mjesecu. U mo- rhiji bilo je stečajeva počam od 100.000 ina u januaru 82 sa pasivom od K milijuna, lani u istom mjesecu samo takvih stečajeva sa pasivom od K 6 lijona. Od ovogodišnjih stečajeva od- da na Ugarsku i Hrvatsku 31 sa pasivom 7 1/2 milijuna, na Galiciju 10 sa 2 1/2 lijona, na Česku 10 sa 4 1/2 milijona, Štajersku 5 sa 2 3/4 milijona. Razdijelje- na branše otpadaju na manufakturu stečajeva sa 14 milijona pasive. U Beču ijavljeno je kod društva vjerovnika u uaru 430 inzulvencija.

Uvoz mesa iz Srbije u Austriju.

U pojedinim resortima ministarstva oučavaju se sada razna pitanja, koja se aju uzeti u obzir kod revizije trgovačkog ovora između Austro-Ugarske i balkan- ih država. Na prvom redu u trgovačko- litički ugovori sa Srbijom i Bugarskom. egovori nisu još počeli, a to bi moglo ti tek nakon svršetka balkanskog rata. bija se međutim služi, pošto je uvoz esa sa vremenom rata u Austro-Ugarsku lom ili posve prekinut, sa dozvoljenim kontingentom. (35.000 govoda i 50.000 inja.) Po ovom se može zaključivati, da se lagano povratiti u Srbiji normalni spodarstveni odnosi. U vremenu od 29. cembra do 4. januara potrošeno je u avnoj tržnici u Beču 34.620 kg srbskog vedjeg mesa i 49.802 svinječeg mesa, osim toga još 243 svinje; od 4. do 11. uara potrošeno je 27.776 kg govedine, 936 kg svinjetine i 230 svinja; od 12. 18. januara 69.739 kg govedine, 87.295 svinjetine i 230 svinja; od 19. do 25. uara 34.484 kg govedine, 62.728 kg injetine i 410 svinja.

laši dopisi.

Trogir, 4. veljače. (Dalmatinsko po- ajnsko kazalište). Zadnji naš dopis u lrv. Riječi" od 1 t. m. kao i onaj g. pšpisnika u "Narodnom Listu" od 20 pr.

m. ipak je donekle postigao svoj cilj za kojim je jedan i drugi išao, te je djelovao na gg. glumce i upravu. Bilo je priznaje- mo gorkih rečeno, ali na ljutu ranu još ljuću travu, pak će rana brže ozdraviti. Tako se je i dogodilo. Da nije bilo onih dopisa sigurni smo da bi gospoda bila ostala uvijek ista, a ovako su pokazali da ipak kada hoće mogu. I zbilja koli uprava toli glumci trsili su se e bi popravili onaj slabi dojam, što su ga učinili na gradjan- stvo većinom predstava te na 1 t. m. u "Običnom čovjeku", kao i na 2 t. m. u "Balkanskoj Carici" igrali su prilično, a uloge su svi poznavali. Osobito nam je pofaliti g. Babića, koji bi bio još mnogo bolji, kada ne bi previše vikao. G. Rogoz kao i dosada uvijek je na svom mjestu, a g. Kešeljeviću trebalo bi da se daju zah- valnije uloge, a nesposobnijim da se daju manje važnosti. Ženske su bilo na svom mjestu, samo bi i kod njih trebalo više paziti na sposobnost. Odiela su bila pristojna.

Pišemo ovo par redaka neka se vidi da nam leži na srcu napredak putujućih glumačkih družina, i da smo pripravi koli kudititi toli faliti iste prema zasluži. Uvje- reni smo pak ako ovako dalje idu i na- stave sa svojim popravkom, da im nitko ne će prigovarati niti ih omalovažavati, već će ih svatko rado s susretati i po- magati i bolje kritike nego su zadnje bile o njima pisati.

Samo gospodo, pamet u glavu, po- štujte publiku i ruke na posao, pak ćete se ipak moći moći nazivati glumcima te budete li zaslužili opet ćemo se na vas osvrnuti.

Iz grada i pokrajine.

Velika uhodarska afeta. Na zadnji dan karnevala u večer cjelokupni policijski aparat šibenskog c. k. kotarskog poglavar- stva bio je u žurbi prama kolodvoru. Malo zatim cio aparat pratio je na poglavarstvo nekoliko osoba prispjelih vlakom. Ubrzo prosuo se po gradu glas, da se radi o ve- likoj uhodarskoj aferi. Sa tvrdjave sv. Ni- kole, na ulazu u šibenski konoa, brzoja- vljalo se, da su toga dana, sa parobrodića koji vozi iz Šibenika do Rogoznice, nepo- znati fotografirali tvrdjavu.

Naravski, radilo se o težkom slučaju, koji bi bio magao stati Austriju gubitak čitavog vele vlastnog položaja kada bi nepri- jatelju pali u ruke planovi tvrdjave sv. Ni- kole, pa je zato bila shvatljiva zapuhanost i skrupuloznost redarstvenog komesara Stiasnyja.

Iztraga je ustanovila da su ti veliki zločinci: dva bratra i nekoliko djaka naše niže realke. Išli su na izlet do Krapnja i športski fotografirali ljepše vidike, neznajući da je fotografiranje kao i letenje aeroplana u Dalmaciji zabranjeno. Ovo neznanje me- djutim već ih je koštalo fotografski aparat, i sreća za njih ako još ne izbruhne čitava veleizdajnička afeta,

Svakako je princ Karneval dostojno završio svoje carevanje.

Iz uredništva. Jučer popodne radnici tiskare su praznikovali, pa zato dajemo danas list na po arka.

Karneval je završen neobično ve- selo. Produljio se čak i na Čistu sriedu. U utorak i jučer po kavanama i ulicama veliko nabacivanje konfetima. Gledajuć ono mnoštvo konfeta, pa kukuruza, boba, čak i tjestenine, čovjek nije znao da li bi se divio ili bi plakao nad onakom razbibri- gom ljudstva, kad se zna da ima svieta

koji ni zalogaj kruha nema a ovdje se silan novac razbacuje i gazi.

Jučer popodne običajan izlet u Man- dalinu. Vrieme bilo sjajno, a svieta masa.

Nasukani „Gödölö“ nalazi se još uvijek u težkim prilikama. Nesreću je skri- vila gusta magla koja je u nedjelju jutro bila, a „Gödölö“ odjednom se našao pra- ma jednom trabakulu te za ne potopit trabakuo, skrenuo je nešto na desno i nasukao se u luci sv. Nikole na otoku Murtera.

U pomoć nasukalom parobrodu, čim je dobila viest, pohitila je odmah iz Šibe- nika jedna torpednjača i jedan parobrod društva „Dalmacije“ iz Zadra. Iz Rieke je odplavio na pomoć parobrod pomorske vlade „Elöre“ sa svim potrebnim sprava- ma.

Odmah iza nasukanja voda je počela prodirati u parobrod. Na parobrodu je bilo 90 putnika. Par. „Villám“ od istoga društva, ploveći prema Rieci, zapazio je znakove za pomoć, te je odmah okrenuo put Murtera, odakle su bili davani zna- kovi. Iza nemalog napora uspjelo je „Vil- lámu“, da srećno prekora na se sve putnike, od kojih se nikome nije ništa dogodilo. Iz Pule je nastradalom parobro- du bio takodje poslat u pomoć „Belrorie“, specijalan parobrod za spasavanje od tr- šćanskog društva „Triepković“.

I danas se nastavilo pokušajima za spasavanje, ali uzalud.

Izlet za razgledanje „Gödölö-a“. U nedjelju 9. ov. mj., ako vrieme dopu- sti, bit će izlet parobrodom „Nada“ do Murtera na mjesto gdje se nasukao pa- robrod ug. hrv. parobrodarskog društva „Gödölö“. Odlazak u 2 s. popodne, po- vrtak u Šibenik u 6 sati na večer. Ciena tamo-amt K 1-60.

Parobrod „Sultan“ društva „Dal- matia“, koji je imao prispjeti u našu luku jučer u 4 s. popodne, prispio je tek jutros u 8 1/2 sati sa zakašnjenjem od preko 16 sati. Ovo zakašnjenje litjelo bi se oprav- dati težkom maglom, koja sada vlada na Jadranu, što ne stoji jer kod „Sultana“ su velika zakašnjenja redovita. Uprava društva dobro bi učinila, kada bi ovaj stari parobrod poslala u zasluženu penziju.

RAZNI BRZOJAVI.

Krupna šala s njemačkim carem.

Strassburg, 6. veljače. Jučer je Strass- burg dobio brzojavnu viest, da car Vilim dolazi. Brzojavku je primio guverner. Od- mah je alarmirana čitava garnizona. Sav ge- neralitet, pa princ Joakin i namjestnik od- vezoše se na vojno vježbalište, gdje ćete u podpunoj paradi čekale cara. Grad se za- odjeo u svečano ruho.

Na telefonski upit, javljeno je iz Ber- lina da o kakvom putovanju carevu u Strassburg ondje nije ništa poznato. Izpo- stavilo se da je ona brzojavka bila falzifi- cirana te je netko napravio grdnu šalu i sa gradom Strassburgom i sa samim carem Vilimom.

Berlin, 6. veljače. Lažnu brzojavku o dolasku cara Vilima u Strassburg poslao je jedan stražmeštar. Bio je odmah uapšen.

Zdravlje ruskog carevića.

Berlin, 6. veljače. „Tageblatt“ priob- čuje, da je ruski general Dumbadse vidio carevića. Carević — po pričanju generala — izgleda jače nego prije. Lieva noga na koljenu je nešto svinuta. Izgled carevića je sada mnogo bolji.

Nezgodna njemačkog princa.

Budimpešta, 6. veljače. Brzi vlak, u jemu se vozio pruski princ Eitel Fridrik, sukobio se kod Mediača sa teretnim vla- kom. U tom sukobu dva vagona petroleja eksplodiraše. Jedan zavirač je ostao mrtav, a tri željezničara teško ranjena. Princ je neozledjen.

Zadnje viesti. GROZAN PORAZ TURAKA.

Beč, 6. veljače. (Dringend, primljen u 5 sati i 15 č. popodne). Turci su jučer južno od rieke Kavak kod Galipolja bili od Bugara strašno potučeni, te se u najvećem neredu povukli prama Bulairu. Tako je skoro čitava obala marmarskog mora do Bulaira zaposjednuta od Bugara.

Stan

sastojeći se od 2 sobe, kuhinje i svim potrebštinama iznajmljuje se od 15. ov. mj. obitelji bez djece. Mjesečno K 30.— Upitati se u „Hrvatskoj Tiskari“.

Austrijansko parobrodarsko društvo na dionica „DALMATIA“

uzdržava od 1. maja 1912. sljedeće glavne pruge:

Trst—Metković A (poštanska)
Polazak iz Trsta ponedjeljak u 5 sati posli. podne
povrtak svake subote u 6.15 sati prije podne.
Trst—Metković B (poštanska)
Polazak iz Trsta u četvrtak u 5 sati posli. podne;
povrtak svake sriede u 6.15 sati prije podne.
Trst—Metković C (poštanska)
Polazak iz Trsta u subotu u 5 sati posli. podn
povrtak u četvrtak u 6.15 sati prije podne.
Trst—Korčula (poštanska)
Polazak iz Trsta u petak u 5 sati posli. podne
povrtak u ponedjeljak u 6.15 sati prije podne.
Trst—Šibenik (poštanska)
Polazak iz Trsta u subotu u 5 sati posli. podne
povrtak u četvrtak u 6 sati prije podne.
Trst—Makarska (trgovačka)
Polazak iz Trsta u subotu u 6 sata pos. pod.
povrtak svaki ponedjeljak u 1.15 posli. podne.
Trst—Vis (trgovačka)
Polazak iz Trsta u subotu u 7 sati pos. podne
povrtak svaki četvrtak 7.15 pos. podne.

Hrvatske narodne poslovice

uredio V. J. Skarpa, ciena knjizi broširano K 5.—, a uvezano K 6.—, nabavlja se kod „HRVATSKE TISKARE“ u Šibeniku i u svim knjižarama.

Predplatite se
na „Hrvatsku Rieč“!

PRVORAZREDNOM DIPLOMOM I ZLATNOM MEDALJOM
:: NA RIMSKOJ I BRUSELJSKOJ IZLOŽBI NAGRADJENA ::
TVORNICA VOŠTANIH SVIEĆA
VLADIMIR KULIĆ ŠIBENIK
PREPORUČA SVOJE PROIZVODE P. N. gg. ŽUPNICIMA, CRKOVINARSTVIMA I BRATOVŠTINAMA.
POZOR! Na sve naručbe što se prime inicijativom Hrv. kat. nar. djačtva, na korist njihovu davam 5%.

SPUŽAVA
... RAFINIRANIH I PROSTIH ...
svake veličine i oblika
za sve moguće potrebe te za toilette
imade veliku zalihu
SPUŽVARSKA ZADRUGA
U KRAPNJU
Naručbe adresirati na:
Spuzvarska Zadruga - Šibenik.

VELIKA ZALIHA
MUŽKIH ODIELA ZA ZIMSKU SEZONU
NAJMODERNIJEGA KROJA — — — — — UZ VRLO UMJERENE CIENE.
SUVIŠE ODIELA ZA AMERIKU.
PIO TERZANOVIĆ - ŠIBENIK
Ne boji se nikakove utakmice.

Velika zaliha svakovrstnih
MREŽA OD PAMUKA
(KOTUNA) od prve svjetske tvornice.
Suviše
MREŽA TALIJANSKIH (puljižkih)

BAČAVA HRASTOVIH
OD 3 1/2 DO 4 HL.